ידה גופיה מי קניא ליה · וא"ת חלרה נמי לא קניא ליה גופיה אלא פירי יו"ל כיון דקני לפירא הוי כאילו קני לו גופ* אחר אבל מעשה ידיה מעלמא קאתו ועוד דאחר קני לו בעל כרחה של אשה אבל ידיה אינם קנויים לו על כרחה דיכולה היא לומר מיני ניזונים ואיני עושה:

ותיזיל מיהי ותיחוד ותפתח · פירש רש"י לפי שהגט אסור לעולם למוסרו לה אף על גב דבתוספתא* בפרק משילין תניא אין מגרשין בשבת, בשביב מרע הקילו דלא תפול קמי יבם להכי בפ' משילין (ביצה דף לז:) קתני אין מקדשין ולא קתני אין מגרשין כמו בתוספתא משום דשביב מרע שרי לגרש *ולא הוי כמו מלי גיטיך מעל גבי קרקע* דכיון שהגט בא מרשות הבעל לרשותה הוי כאילו נתנו לה: **מזך** שקנתה אשה קנה בעלה · וא"ת והא אמרינן בחזקת הבתים (נ"ב דף נא:) במתנה קנתה ואין הבעל אוכל פירות ואו"י דהכא אייירי בשאלה דלא אלימא כמו מתנה ובמתנה דוקא אמרי' קנתה ואין הבעל אוכל פירות וא"ת מפרש דאע"ג דבמתנה אין הבעל אוכל פירות כיון דאם מכרה ונתנה אינו קיים כדאמרי' בחזקת הבתים (שם) משום כאילו הוי בעבל ואינה יכולה לקנות על ידו מה שבתוכו ואין תלוי בתאילת פירות ותדע דהא שני לענין בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ואע"ג דאכתי הבעל אוכל פירות כדאמרי' בהכותב (כתובות דף פג.) אלא הואיל ואם מכרה ונתנה קיים כדתנן בהכותב חשיב ליה חלרה ואו"י דאין ראיה דאיכא לאוקומי בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהן כדפי' לעיל וכן צריך לומר בחזקת הבתים (נ"ב מפי') גבי אין לאיש חזקה בנכסי אשתו כגון שכתב לה ובפירותיהם ואע"ג דלא קאמר ליה גמרא הכי הכא נמי לעיל ועוד דבירושלמי משמע בהדיא דבפירות הלא מילתא דפריך התם גבה וחלרה אינן משועבדים לאיש לאכילת פירות ומשני רבי יוחנן בשם רבי יונתן עד שיכתוב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהן:

והוא שעומדת בגד ביתה · בפ"ק דבבא מציעא (דף יח:) אמרי' דוקא בגט דמוב הוא לה בעינן שתהא עומדת בגד ביתה ולא במציאה:

פליג רשותא לנפשיה · וקשה לר"י דבפ' המוליא יין (שבת דף פ:) ובחזקת הבתים (נ"ב מ.) גבי המוליא מרשות לרשות אמר רבה והוא שיש חיוב מתנה ביניהם אבל כרמלית לא אבל אמר אפילו כרמלית אבל פיסלא לא רבא אמר אפי' פיסלא ואזדא רבא לטעמיה דאמר רבא רשות שבת כרשו' גיטין פירוש וגבגיטין חשיב פיסלא רשות בפני עצמו כדאמרינן הכא והשתא דהא פיסלא הוי ממש כרמלית דלא גבוה עשרה וגבוה אלשה אייר דאי לאו הכי הוי לגבוד וגם מסתמא הוי רחב ארבעה דאם לא כן לא היה דבר חשוב בפני עצמו אם כן אמאי קאמר אבל פיסלא לא ויש לומר דיש לחלק בין כרמלית גמור לכרמלית המיטלטל:

*אי אפשי בתקנת חכמים כגון זו שומעין לו מאי כגון זו כדרב הונא אמר רב *דאמר רב הונא אמר רב יכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניזונית ואיני עושה רבא אמר אמר ירה מי לא קניא ליה לבעל - אלא גיטה וידה באין כאחד הבא נמי גיטה וחצרה באין כאחד, אמר ליה רבינא לרב אשי: רבא איך דאשה הא קשיא ליה, נהי דקני ליה למעשה ידיה, ידה גופה מי קני ליה, אמר ליה: רבא איך העבד הא קשיא לי' למ"ד בשטר על ידי עצמו יד עבד כיד רבו, דמיא אלא גטו וידו באין כאחד הנ גיטה וחצירה באין כאחד. ההוא שביב מרע דכתב לה גיטא לדביתהו בהדי פניא דמעלי שבתא ולא הספיק למיתביה לה, למחר.. תקף ליה מעלמא, אתו לקמיה דרבא, אמר להו זילו אמרו ליה ליקניה ניהלה לההוא דוכתא דיתיב ביה גיטא ותיזל איהי ותיחוד ותפתח ותחזיק ביה *דתנן זנעל גדר פרץ כל שהוא הרי זו חזקה אמר ליה רב עוילש לרבא מה שקנתה אשה קנה בעלה? איכסיף, לסוף איגלי מילתא דארוסה הוא, *אמר רבא אם אמרו בנשואה אמרו בארוסה, הדר אמר רבא לא שנא ארוסה ולא שנא נשואה גיטה וחצירה באין כאחד, והא אמרה רבא? מעיקרא בי אמרה רבא אהאי מעשה אמרה: והיא בתוך ביתה: *אמר עולא והיא שעומדת בצד ביתה בצד חצרה ר' אושעיא אמר אפילו היא בטבריא וחצרה בציפורי, היא בציפורי וחצרה בטבריא מגורש, והא היא בתוך ביתה ובתוך חצרה קתני? ה"ק והיא כמי שבתוך ביתה והיא כמי שבתוך חצרה דכיון דחצר משתמרת לדעתה היא מתגרשת, לימא בהא קמיפלגי דמר סבר *חצר משום ידה אתרבאי ומר סבר חצר משום שליחות אתרבאי? לא, דכולי עלמא חצר משום ידה אתרבאי מר סבר כגדה: מה ידה בסמוכה אף חצרה בסמוכה ואידך מה ידה בדבוקה אף חצרה בדבוקה? אלא כידה מה ידה משתמרת לדעתה אף חצרה המשתמרת לדעתה, לאפוקי חצר המשתמרת שלא לדעתה. ההוא גברא דזרק לה גיטא לדביתהו, הוה קיימא בחצר *אזל גיטא נפל בפיסלא, אמר רב יוסף חזינן אי הויא ארבע אמות על ארבע אמות פלג ליה רשותא לנפשיה, ואי לא, הדא רשותא היא, במאי עסקינן אילימא בחצר דידה כי הוי ד' אמות מאי הוי, אלא בחצר דידה, כי לא הוי ארבע אמות מאי הוי, לא צריכא *דאושלה מקום דחד מקום מושלי אינשי, תרי מקומות לא מושלי אינשי, לא אמרן אלא דלא גבוה עשרה אבל גבוה עשרה אע"ג דלא הוי ארבע אמות, לא אמרן אלא דלית ליה שם

מי אמרי בתקנת חכמים כגון זו · תמיהא אחריתי אמרה רבא: שומפין לו · הואיל והתקנה לעזרכו בעשיה יכול לומר "כלום עשו חלה להנאתי, אני מי אפשי בהנאה זו": מאי כגון זו · אהייא אמרה רבא: מיני ניזונים · משל בעלי: מיני מזונים · ע מלאכה דכי תקון רבנן מזוני להנאתה תקון זמנין דלא ספקה במעשה ידיה ואחר כך תקנו מעשה ידיה לבעלה משום איבה הלכך יכולה לומר אי אפשי: רבא אמר. לעולם בדלא כתב לה דין ודברים ודקניא לך מה שקנתה אשה קנה בעלה: אמו ידו מי לא קניא ליה לבעל כו' · ולקמיה פריך מאי היא: גיטא וידו באין כאחד · דקניא ליה לעיל אמו ידה מי לא קניא ליה לבעל: יד אשה קניא ליה · בתמיה: נמי דקניא ליה למעשה ידיה · אבל גופה מי קני ליה מכי יהב גיטא וכיון דגופה לא קני ליה מכי יהב גיטא לידה נפק לה גט מרשותיה ולא משום דגיטה וידה באין כאחד חלך גבי חלר דקניא ליה היכי מיגרשא: יד דעבד קניא ליה · שגופו קנוי ומקבל שחרורו בעצמו: למאן דאמר · בהאשה נקנית (קדושין דף כב:) שהעבד קונה עצמו בשטר שיחרור: על ידי עצמו · כלומר בקבלת עצמו: אקף ליה עצמא · והיה ירא פן יאמרו ותזקק ליבם ואסור לעיל לעמל גט בשבת ולמוסרו לה: לקנייה · הבעל לדוכתא דמחיים ביה גיטא לאשה בחזקה דקרקע נקנה בחזקה: ומיחוד ומפתח. תסגור דלת החדר שיקנה לה לשוס חזקה: דתנן נעל · דלת לו גדר פרלה לו פרץ גדר כל שהוא: הרי זו חזקה · לקנות שאין המוכר יכול לחזור בו דהשתא קא יהיב לה חלר וגיטה בתוכו ותנן נכסים שאין להם אחריות נקנין עם נכסים שיש להן אחריות בכסף בשטר ובחזקה: אם אמרו בנשואה · שהבעל יוכה בנכסים יאמרו בארוסה והך מילתא דרבא אתמר מקמי ההיא דאמר רבא לעיל גיטה וחלרה באין כאחד דבתר הכי הדר ביה רבא ואמר לא שנא ארוסה ולא שנא נשואה כו' כדמפרש ואזיל: ומה אמרה רבא · לעיל ואמאי איכסיף כי פרכה רב עילוש להא מילתא: ומשנינן מעיקרא נמי כי אמרה רבא · לההוא תירולא דלעיל אהאי מעשה אמרה בתר דהדר סברה ואמר דגיטה וידה באין כאחד הכי גרסינן מעיקרא כי אמרה רבא אהאי מעשה אמרה: כמי שבתוך ביתה · כאילו היא בתוך ביתה ומאי היא? דבעי' דתיהוי חלרה משתמרת לדעתה כלעמר על פיה ועל עוויה לאפוקי הא דאמרי' בפרקין לקמן (דף עח.) נתן גט ביד עבדה ניעור אינו גט דהויא לה חלר המשתמרת שלא לדעתה שהוא משמר עצמו מדעתו: משום ידה אחרבאי · הלכך סמוכה לה בעינן דומיא דידה: נפל בפיסלא · על גבי חתיכת עץ: פליג רשותא לנפשיה · ואינו בטל לגבי חלר ואינה מגורשת ולקמיה פריך היכי דמי: אי כי הוי חלרא לחוט מאי הוי · הרי שביהם נימא בחלר דידה · דלאשה · בחלרו לקנות בו גט: דאושלה · השתילה · השלילה: מקום

*נראה דהיינו קנין ד' דברות בקנין הגוף ואי.

כתובות נח: ע: סג. קו: ב"מ מב ע"ש [כ"ב מפי'].

**כ"ב. לפיק דגיטא וחלרה באין כאי.

[קדושין כב:]

כ"ב מב.

לעיל כנ:

כ"ב יא.

כ"ל אי בצד

[לעיל כח. ב"מ יב]

*הסוגיא מיובאת לקמן בקיצור - מה שיטתו, ואולי אמר לאחר ולמאוך מה היה קושיתו

[בגיטה בעניין ערך גנדר אינגדר גיטא וכן בעמיק ר"י בשבת ס. ד"ס בכתות גיטין וכו' מיגנדר גיטא]

מסורת הש"ס

ה א מיי' פ"ט מהלכות מלוה ולוה הלכה ו:

ו ב מיי' פ"ב מהלכות אישות הלכה ד סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן סט סעיף ד וסימן פ סעיף טו בהג"ה וסי' פא סעיף ג בהג"ה:

ז ג מיי' פ"ה מהלכות גירושין הלכה ג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קלט סעיף ג:

מהגה

[וע"ע טוס' מירוצין מא. ד"ה ומקני וטוס' ב"ב קנו: ד"ה קונין וטוס' ביצה יז. ד"ה מאי מעמא]

ח ד מיי' פ"ט מהלכות עבדים הלכה ג סמג עשין סז טוש"ע י"ד סי' רסו סעיף מא:

ט ה מיי' פ"ג מהלכות מכירה הלכה ח סמג עשין נב סעיף ג וסעיף ג וסעיף ז וסימן סט סעיף ז:

יא ז מיי' פ"ה מהלכות גירושין הל' ב סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קלט סעיף ג ב:

יב ח מיי' פי"ז מהל' מכירה הלכה י:

יג ט מיי' פ"ה מהלכות גירושין הלכה ב ו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קלט סעיף ג:

יד י כ ל מ מיי' שם הלכה ע טוש"ע שם סעיף יא:

מהגה

[ע"ש כדי להסביר מאי]

תוספות רי"ד

אשה קנה בעלה פי' שכל נכסי האשה קניין לו לבעל הפירות וכיון שפירות החצר הוא של בעל מה כח יש לאשה באותו חצר שיקנה לה הגט: אמר רב אפי ידה מי לא קנייה ליה לבעל אלא גיטא וידה באין כאחד הכי נמי גיטא וחצרה באין כאחד א"ל רבינא לרב אשי רב' יד האשה קא קשה ליה נהי דקני ליה למעשה ידיה גופא מי קנייא ליה פי' דוקא מעשה ידיה הן שלו אבל גוף הידי אינה שלו שיעשה הבעל בה כל תשמיש שהוא רוצה כ"א מעשה ידיה שהן קצובים כדתנן בכתובות ומה היא עושה לו משקל ה' סלעים וכו' אבל אינו אכול להכריחה לעשות לו יותר מן השיעור או אם רוצה שתעשה לו שמוש קשה בידה כגון לחפור בשדהו וכיוצא בו אינו רשאי שאין כל שמוש היד קנוי לו לפיכך הוי גם אבל חצרה כל השמוש שלה הוא של בעל כל זמן שהיא תחתיו ואין האשה רשאית להשתמש בה כלל בלא רשותו והילכך לא יהא גט א"ל רבא יד דעבד קא קשה ליה לס"ד בשפר ע"י עצמו יד עבד כיד רבו דמיא אלא גיטו וידו באין כא' הבא נמי גיטה וחצרה באין כאחד: (הגיה נבראא דזרק גיטא לדביתהו דוה קיימא בחצר איגנדר ואזל גיטא נפל בפסלא פי' בפסל שלו א"ר יוסף חזינן אי הוי ד' אמות על ד' אמות מאי הוי לא הוי ד' אמות מאי הוי הא בחצר דידיה כי לא הוי ד' אמות בחצר דאושלא מקום דחד מקום מושלי אינשי ולא אמרן דלא גבוה י' אבל גבוה י' אע"ג דלא הוי ד' אמות): הגיה ש"ם דכתב גיטא לדביתהו אפניא דמעלי שבתא ולא אספיק למיתביה נילהלה למחר תקף ליה עלמא. פי' הרי יהא פן יאמרו ותזקק ליבם ואסור למלמל הגט בשבת ולמוסרו לה: אתי לקמיה דרבא אמר להו ליקנייה לה להא"ל ותיהי ותיחוד ותפתח באפיה כי הוכי דתתחזיק ביה דתנן נעל גדר פרץ כל שהוא הרי זו חזקה כדי שתקנה הבעל לאשה אותו המקום שהגט מונח שם ע"י חזקה שבקנין אמר להקנות בשבת אלא יאמר לה מקום פלוני יהא שלך במתנה והחזיק בו ותקנה אותו והיא תחזיק ותקנה אותו המקום וכיון שהגט מונח שם הוה ליה כמקנה לה הגט והחצר ביחד ורבא לטעמיה דאמרי' לעיל בהמביא אמר רבא כתב לה גט ונתנו בחצרו וכתב לה שטר מתנה עליה קנאתו ומתגרשת בו דגיטו וחצירו באין לה כאחד. והוא בתוך ביתה אמר עולא והיא שעומדת בתוך ביתה או בתוך חצרה ור' הושעיא אמר אפילו היא בטבריה וחצרה בציפורי היא בציפורי וחצרה בטבריה והא היא כמו שבתוך חצרה קתני ה"ק והיא כמו שבתוך חצרה דהויא לה חצר המשתמרת לדעתה והלכתא כעולא דהכי אמר רב אשי בפ' שנים אוחזין האי חצר איתרבי משום יד ולא גרעינא משליחות גבי גט דדוב הוא לה אין חבין לאדם אלא בפניו גבי מתנה דזכות הוא לה זכין לאדם שלא בפניו ב):

ט) מסר כלן מיזס מיכות · ב) כלן ל"ל ד"ס הסוה גנדר דזרק גיטא כו' עד אע"ג דלא הוי ד' אמות ·